

Βρυξέλλες, 1 Δεκεμβρίου 2021
(OR. en)

14587/21

Διοργανικός φάκελος:
2021/0386 (NLE)

FISC 224
ECOFIN 1191

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	30 Νοεμβρίου 2021
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2021) 736 final
Θέμα:	Πρόταση ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης 2009/1008/ΕΕ με την οποία επιτρέπεται στη Δημοκρατία της Λετονίας να παρατείνει την εφαρμογή μέτρου παρέκκλισης από το άρθρο 193 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2021) 736 final.

συνημμ.: COM(2021) 736 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 30.11.2021
COM(2021) 736 final

2021/0386 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης 2009/1008/ΕΕ με την οποία
επιτρέπεται στη Δημοκρατία της Λετονίας να παρατείνει την εφαρμογή μέτρου
παρέκκλισης από το άρθρο 193 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα
φόρου προστιθέμενης αξίας**

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 1 της οδηγίας 2006/112/EK, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (στο εξής: οδηγία ΦΠΑ¹), το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα έπειτα από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να επιτρέψει σε κάθε κράτος μέλος να θεσπίζει ειδικά μέτρα παρέκκλισης από τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας, για λόγους απλούστευσης των διαδικασιών επιβολής του ΦΠΑ ή πρόληψης ορισμένων τύπων φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής.

Με επιστολή που πρωτοκολλήθηκε στην Επιτροπή στις 4 Απριλίου 2021, η Δημοκρατία της Λετονίας (στο εξής: Λετονία) ζήτησε την άδεια να συνεχίσει να εφαρμόζει μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 193 της οδηγίας ΦΠΑ, το οποίο ορίζει τον υπόχρεο καταβολής του ΦΠΑ. Με την ίδια επιστολή, η Λετονία απέστειλε έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του εν λόγω μέτρου.

Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 2 της οδηγίας ΦΠΑ, η Επιτροπή ενημέρωσε τα άλλα κράτη μέλη με επιστολές της 9ης Αυγούστου 2021, τη δε Ισπανία με επιστολή της 10ης Αυγούστου 2021, σχετικά με το αίτημα που υπέβαλε η Λετονία. Με επιστολή της 10ης Αυγούστου 2021, η Επιτροπή γνωστοποίησε στη Λετονία ότι διέθετε όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την εξέταση του αιτήματος.

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Κατά γενικό κανόνα, το άρθρο 193 της οδηγίας ΦΠΑ ορίζει ότι ο υποκείμενος στον φόρο, ο οποίος πραγματοποιεί παράδοση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών, κανονικά υποχρεούται να καταβάλλει ΦΠΑ.

Σύμφωνα με το άρθρο 395 της οδηγίας ΦΠΑ, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν μέτρα παρέκκλισης από τις διατάξεις της οδηγίας ΦΠΑ για λόγους απλούστευσης των διαδικασιών επιβολής του ΦΠΑ ή πρόληψης ορισμένων τύπων φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής, εφόσον έχουν λάβει έγκριση από το Συμβούλιο.

Η Λετονία ζήτησε να συνεχίσει να εφαρμόζει τον μηχανισμό αντιστροφής της επιβάρυνσης στις συναλλαγές στον κλάδο της ξυλείας, ο οποίος έχει ως συνέπεια να καθίσταται υπόχρεο για την καταβολή του ΦΠΑ το πρόσωπο στο οποίο παραδίδονται τα εν λόγω αγαθά ή παρέχονται οι εν λόγω υπηρεσίες.

Το μέτρο παρέκκλισης για τη Λετονία είχε εγκριθεί αρχικά με την απόφαση 2006/42/EK του Συμβουλίου² έως την 31η Δεκεμβρίου 2009 και με την εκτελεστική απόφαση 2009/1008/EE του Συμβουλίου³ έως την 31η Δεκεμβρίου 2012. Η άδεια εφαρμογής της παρέκκλισης παρατάθηκε εν συνεχεία με την εκτελεστική απόφαση 2013/55/EE του Συμβουλίου⁴ έως την 31η Δεκεμβρίου 2015, με την εκτελεστική απόφαση (EE) 2015/2396 του Συμβουλίου⁵ έως

¹ EE L 347 της 11.12.2006, σ. 1.

² EE L 25 της 28.1.2006, σ. 31.

³ EE L 347 της 24.12.2009, σ. 30.

⁴ EE L 22 της 25.1.2013, σ. 16.

⁵ EE L 332 της 18.12.2015, σ. 142.

την 31η Δεκεμβρίου 2018, και με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/2006 του Συμβουλίου⁶ έως την 31η Δεκεμβρίου 2021.

Σύμφωνα με τη Λετονία, η αγορά ξυλείας, η οποία αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους κλάδους της οικονομίας της, είναι ιδιαίτερα ευαίσθητη στην απάτη στον τομέα του ΦΠΑ, διότι χαρακτηρίζεται από μεγάλο αριθμό μικρών τοπικών επιχειρήσεων και μεμονωμένων προμηθευτών, και διότι είναι πολύ δύσκολο να ιχνηλατηθεί η διακίνηση των υλικών και οι συναφείς συναλλαγές. Οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον κλάδο ενδέχεται να μην υποχρεούνται να εκπληρώσουν υποχρεώσεις καταγραφής, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε αδήλωτες συναλλαγές με ιδιώτες για την παράδοση ξυλείας. Ως εκ τούτου, υφίσταται σημαντικός κίνδυνος αποφυγής της καταβολής του ΦΠΑ από ορισμένες επιχειρήσεις. Ως αποτέλεσμα της φύσης της αγοράς και των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων προέκυψε απάτη στον τομέα του ΦΠΑ, ο έλεγχος της οποίας από τις φορολογικές αρχές της Λετονίας απεδείχθη δύσκολος. Για την καταπολέμηση αυτής της καταχρηστικής πρακτικής, οι αρχές της Λετονίας θέσπισαν τον μηχανισμό αντιστροφής της επιβάρυνσης για τις συναλλαγές στον κλάδο της ξυλείας, ο οποίος έχει αποδειχθεί πολύ αποτελεσματικός και έχει ελαττώσει σημαντικά την απάτη στον τομέα του ΦΠΑ στον συγκεκριμένο κλάδο.

Επιπλέον, σύμφωνα με τη Λετονία, το ειδικό αυτό μέτρο δεν έχει αρνητική επίπτωση στο συνολικό ποσό των εσόδων ΦΠΑ που εισπράττονται στο τελικό στάδιο της κατανάλωσης και, συνεπώς, δεν επηρεάζει αρνητικά τους ενωσιακούς ίδιους πόρους ΦΠΑ.

Οι παρεκκλίσεις χορηγούνται κατά κανόνα για περιορισμένο χρονικό διάστημα, ούτως ώστε να παρέχεται η δυνατότητα αξιολόγησης του κατά πόσον το ειδικό μέτρο είναι κατάλληλο και αποτελεσματικό, και προκειμένου να παρέχεται στα κράτη μέλη χρόνος για να θεσπίζουν άλλα συμβατικά μέτρα σε εθνικό επίπεδο για την παρακολούθηση της διακίνησης των υλικών, της καταβολής του ΦΠΑ και της συμμόρφωσης των υποκειμένων στον φόρο, τα οποία θα αντιμετωπίσουν το εκάστοτε πρόβλημα μέχρι τη λήξη του μέτρου παρέκκλισης, καθιστώντας, συνεπώς, περιττή την παράταση της παρέκκλισης. Παρέκκλιση που επιτρέπει τη χρήση του μηχανισμού αντιστροφής της επιβάρυνσης χορηγείται μόνο κατ' εξαίρεση για συγκεκριμένους τομείς απάτης και αποτελεί έσχατο μέσο.

Λαμβανομένης υπόψη της αμετάβλητης νομικής και πραγματικής κατάστασης, προτείνεται, συνεπώς, να παραταθεί το μέτρο παρέκκλισης, και να επιτραπεί στη Λετονία να συνεχίσει να εφαρμόζει το εν λόγω μέτρο παρέκκλισης έως την 31η Δεκεμβρίου 2024. Έως τη λήξη της εν λόγω παρέκκλισης, η Λετονία θα πρέπει να εφαρμόσει άλλα συμβατικά μέτρα σε εθνικό επίπεδο για την παρακολούθηση της διακίνησης των υλικών, της καταβολής του ΦΠΑ και της συμμόρφωσης των υποκειμένων στον φόρο, τα οποία θα στηρίξουν την καταπολέμηση και την πρόληψη της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ στον κλάδο της ξυλείας.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Παρόμοιες παρεκκλίσεις σε σχέση με το άρθρο 193 της οδηγίας ΦΠΑ έχουν χορηγηθεί και σε άλλα κράτη μέλη, στην Πορτογαλία⁷, στη Ρουμανία⁸ και στη Λιθουανία⁹.

⁶ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/2006 του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης 2009/1008/ΕΕ με την οποία επιτρέπεται στη Δημοκρατία της Λετονίας να παρατείνει την εφαρμογή μέτρου παρέκκλισης από το άρθρο 193 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 322 της 18.12.2018, σ. 20).

Συνεπώς, το προτεινόμενο μέτρο είναι σύμφωνο με τις υφιστάμενες διατάξεις της οδηγίας ΦΠΑ.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Άρθρο 395 της οδηγίας ΦΠΑ.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Λαμβανομένης υπόψη της διάταξης της οδηγίας ΦΠΑ στην οποία βασίζεται η πρόταση, δεν εφαρμόζεται η αρχή της επικουρικότητας.

- **Αναλογικότητα**

Η απόφαση αφορά άδεια που χορηγείται σε κράτος μέλος κατόπιν αιτήματός του και ουδόλως συνιστά υποχρέωση.

Λόγω του περιορισμένου πεδίου εφαρμογής της παρέκκλισης, το ειδικό μέτρο είναι ανάλογο με τον επιδιωκόμενο σκοπό.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Προτεινόμενη πράξη: εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου.

Βάσει του άρθρου 395 της οδηγίας ΦΠΑ, παρέκκλιση από τις κοινές διατάξεις περί ΦΠΑ είναι δυνατή μόνο κατόπιν έγκρισης από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει ομόφωνα έπειτα από πρόταση της Επιτροπής. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου είναι το πλέον κατάλληλο νομικό μέσο, δεδομένου ότι μπορεί να απευθύνεται σε μεμονωμένο κράτος μέλος.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Η παρούσα πρόταση βασίζεται σε αίτημα της Λετονίας και αφορά μόνο το εν λόγω κράτος μέλος.

⁷ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2019/1592 του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 2019, με την οποία επιτρέπεται στην Πορτογαλία να εισαγάγει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 193 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας, ΕΕ L 248 της 27.9.2019, σ. 67.

⁸ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2019/1593 του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 2019, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης 2013/676/ΕΕ με την οποία επιτρέπεται στη Ρουμανία να συνεχίσει την εφαρμογή ειδικού μέτρου παρέκκλισης από το άρθρο 193 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 248 της 27.9.2019, σ. 69).

⁹ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/1920 του Συμβουλίου, της 4ης Δεκεμβρίου 2018, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης 2010/99/ΕΕ με την οποία επιτρέπεται στη Δημοκρατία της Λιθουανίας να παρατείνει την εφαρμογή μέτρου παρέκκλισης από το άρθρο 193 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 311 της 7.12.2018, σ. 34).

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Η πρόταση εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου επιτρέπει στη Λετονία να συνεχίσει να εφαρμόζει τον μηχανισμό αντιστροφής της επιβάρυνσης για τις συναλλαγές στον κλάδο της ξυλείας. Η κατάσταση στην οποία βασιζόταν η αρχική παρέκκλιση εξακολουθεί να υφίσταται. Η Λετονία ισχυρίζεται ότι, παρά το γεγονός ότι μετά τη θέσπιση της διαδικασίας αντιστροφής της επιβάρυνσης έχει μειωθεί ο αριθμός των περιπτώσεων απάτης και φοροδιαφυγής στον τομέα του ΦΠΑ στην αγορά ξυλείας, ο κίνδυνος δεν έχει εξαιρεθεί.

Το μέτρο εγκρίθηκε προηγουμένως με την πράξη προσχώρησης του 2003¹⁰, συγκεκριμένα στο κεφάλαιο 7 σημείο 1 στοιχείο β) του παραρτήματος VIII της εν λόγω πράξης, και με την απόφαση 2006/42/ΕΚ¹¹ δυνάμει της τότε εφαρμοστέας έκτης οδηγίας 77/388/ΕΟΚ. Ωστόσο, με την πάροδο του χρόνου, η απάτη στον κλάδο της ξυλείας επεκτάθηκε και σε συναλλαγές που δεν υπάγονταν στη διαδικασία αντιστροφής της επιβάρυνσης ΦΠΑ. Για παράδειγμα, συναλλαγές που αφορούν υποπροϊόντα ξυλείας. Ως εκ τούτου, διευρύνθηκε περαιτέρω το πεδίο εφαρμογής της διαδικασίας αντιστροφής της επιβάρυνσης ΦΠΑ, προκειμένου να μειωθεί ο αριθμός των ευκαιριών για απάτη. Επιπλέον, από την 1η Ιανουαρίου 2020, ο παραλήπτης ξυλείας και ο αποδέκτης των υπηρεσιών οφείλουν να πληρώνουν με άλλον τρόπο πληρωμής πλην μετρητών για τα παραληφθέντα αγαθά και τις παρασχεθείσες υπηρεσίες αντίστοιχα. Οι τροποποιήσεις αυτές έγιναν για την τυποποίηση των απαιτήσεων πληρωμής σε όλες τις περιπτώσεις όπου εφαρμόζεται η διαδικασία αντιστροφής της επιβάρυνσης, προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα του μέτρου που αποσκοπεί στην καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ.

Η Λετονία υποστηρίζει ότι η παράταση του μέτρου παρέκκλισης είναι αναγκαία για την καταπολέμηση της απάτης στον κλάδο της ξυλείας. Η αγορά ξυλείας στη Λετονία κυριαρχείται από μικρομεσαίους εμπόρους και υποκειμένους στον φόρο, οι οποίοι αγοράζουν ή πωλούν ξυλεία και παρέχουν ή λαμβάνουν συναφείς υπηρεσίες. Η διαδικασία αντιστροφής της επιβάρυνσης ΦΠΑ εφαρμόζεται για εγχώριες συναλλαγές ξυλείας και ειδικές υπηρεσίες μόνον όταν ο προμηθευτής και ο παραλήπτης των αγαθών είναι αμφότεροι εγγεγραμμένοι στα μητρώα ΦΠΑ στη Λετονία. Σύμφωνα με το αίτημα, ο κλάδος της ξυλείας είναι ιδιαίτερα ευάλωτος στην απάτη στον τομέα του ΦΠΑ, επειδή είναι πολύ δύσκολο να ιχνηλατηθεί η διακίνηση των υλικών και οι σχετικές συναλλαγές. Αρχικά, η διαδικασία αντιστροφής της επιβάρυνσης ΦΠΑ εφαρμοζόταν μόνο στις παραδόσεις ξυλείας. Σταδιακά, ο κίνδυνος απάτης αυξήθηκε λόγω της εξέλιξης της αγοράς ξυλείας και, ως εκ τούτου, από την 1η Απριλίου 2001, η διαδικασία αντιστροφής της επιβάρυνσης επεκτάθηκε σε ορισμένες υπηρεσίες που παρέχονται στο πλαίσιο συναλλαγών στον κλάδο της ξυλείας. Ωστόσο, με την πάροδο του χρόνου, η απάτη στον κλάδο της ξυλείας έχει μετατοπιστεί σε άλλες συναφείς συναλλαγές που δεν υπάγονταν στη διαδικασία αντιστροφής της επιβάρυνσης ΦΠΑ, για παράδειγμα, σε συναλλαγές που αφορούν υποπροϊόντα ξυλείας. Ως εκ τούτου, το πεδίο εφαρμογής της διαδικασίας αντιστροφής της επιβάρυνσης ΦΠΑ επεκτάθηκε και σε άλλες προμήθειες, μειώνοντας έτσι τον αριθμό των ευκαιριών για απάτη.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις που περιλαμβάνονται στο αίτημα, με βάση τα στοιχεία που παρασχέθηκαν από την κεντρική στατιστική υπηρεσία για το 2020, η ενδιάμεση κατανάλωση στον κλάδο αντιπροσωπεύει το 69 % των παραγόμενων προϊόντων και των συναφών

¹⁰ EE L 236 της 23.9.2003, σ. 33.

¹¹ EE L 25 της 28.1.2006, σ. 31.

υπηρεσιών που παρέχονται στους τομείς της δασοκομίας και της υλοτομίας (NACE αναθ. 2, κωδικός 02). Οι εξαγωγές αντιπροσωπεύουν το 18,9 %, ενώ μόλις το 10,5 % του όγκου παραγωγής διοχετεύεται στην κατανάλωση των νοικοκυριών. Στην παραγωγή ξύλου, προϊόντων ξύλου και φελλού, με εξαίρεση τα έπιπλα (NACE αναθ. 2, κωδικός 16), το 59,9 % προορίζεται για εξαγωγή. Το 37,4 % των προϊόντων χρησιμοποιείται στην ενδιάμεση κατανάλωση του κλάδου και μόλις το 1,4 % των προϊόντων διοχετεύεται στην τελική κατανάλωση των νοικοκυριών. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν από εμπειρογνώμονες του κλάδου, οι συναλλαγές ξυλείας που υπόκεινται στη διαδικασία αντιστροφής της επιβάρυνσης ΦΠΑ αντιπροσωπεύουν περίπου 2,0 δισ. EUR.

Την 1η Ιανουαρίου 2021, υπήρχαν 5 389 υποκείμενοι στον φόρο (νομικά πρόσωπα) εγγεγραμμένοι στον κλάδο της ξυλείας, εκ των οποίων 3 418 υπάγονταν σε ΦΠΑ.

Η παράταση του εν λόγω μέτρου δεν θα έχει αρνητική επίπτωση στο συνολικό ποσό των εσόδων ΦΠΑ που εισπράττονται στο τελικό στάδιο της κατανάλωσης και, συνεπώς, δεν επηρεάζει αρνητικά τους ενωσιακούς ίδιους πόρους ΦΠΑ.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η πρόταση περιορίζεται χρονικά.

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης 2009/1008/ΕΕ με την οποία επιτρέπεται στη Δημοκρατία της Λετονίας να παρατείνει την εφαρμογή μέτρου παρέκκλισης από το άρθρο 193 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας¹, και ιδίως το άρθρο 395 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Με την απόφαση 2006/42/ΕΚ του Συμβουλίου² παρασχέθηκε στη Λετονία η δυνατότητα να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 77/388/ΕΟΚ³, ώστε να ορίζει, έως την 31η Δεκεμβρίου 2009, ως υπόχρεο του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) τον λήπτη, όσον αφορά την παράδοση ξυλείας ή την παροχή συναφών υπηρεσιών. Με την εκτελεστική απόφαση 2009/1008/ΕΕ του Συμβουλίου⁴, επετράπη στη Λετονία, κατά παρέκκλιση του άρθρου 193 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, να συνεχίσει να ορίζει, έως την 31η Δεκεμβρίου 2012, ως υπόχρεο του ΦΠΑ τον λήπτη ξυλείας ή συναφών υπηρεσιών, στην περίπτωση συναλλαγών ξυλείας (στο εξής: ειδικό μέτρο). Κατόπιν διαδοχικών παρατάσεων, η εν λόγω άδεια εφαρμογής λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2021⁵.

¹ ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1.

² Απόφαση 2006/42/ΕΚ του Συμβουλίου, της 24ης Ιανουαρίου 2006, με την οποία παρέχεται η δυνατότητα στη Λετονία να παρατείνει την εφαρμογή μέτρου παρέκκλισης από το άρθρο 21 της έκτης οδηγίας 77/388/ΕΟΚ του Συμβουλίου περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών (ΕΕ L 25 της 28.1.2006, σ. 31).

³ Έκτη οδηγία του Συμβουλίου 77/388/ΕΟΚ, της 17ης Μαΐου 1977, περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών — Κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας: ομοιόμορφη φορολογική βάση (ΕΕ L 145 της 13.6.1977, σ. 1).

⁴ Εκτελεστική απόφαση 2009/1008/ΕΕ του Συμβουλίου, της 7ης Δεκεμβρίου 2009, με την οποία επιτρέπεται στη Δημοκρατία της Λετονίας να παρατείνει την εφαρμογή μέτρου παρέκκλισης από το άρθρο 193 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 347 της 24.12.2009, σ. 30).

⁵ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/2006 του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης 2009/1008/ΕΕ με την οποία επιτρέπεται στη Δημοκρατία της Λετονίας να παρατείνει την εφαρμογή μέτρου παρέκκλισης από το άρθρο 193 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 322 της 18.12.2018, σ. 20).

- (2) Με επιστολή που πρωτοκολλήθηκε στην Επιτροπή στις 4 Απριλίου 2021, η Λετονία ζήτησε την άδεια να συνεχίσει να εφαρμόζει το ειδικό μέτρο. Μαζί με την ίδια επιστολή, η Λετονία υπέβαλε έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του εν λόγω ειδικού μέτρου.
- (3) Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο της οδηγίας 2006/112/EK, η Επιτροπή ενημέρωσε τα άλλα κράτη μέλη με επιστολές της 9ης Αυγούστου 2021, τη δε Ισπανία με επιστολή της 10ης Αυγούστου 2021, σχετικά με το αίτημα που υπέβαλε η Λετονία. Με επιστολή της 10ης Αυγούστου 2021, η Επιτροπή γνωστοποίησε στη Λετονία ότι διέθετε όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την εξέταση του αιτήματος.
- (4) Σύμφωνα με τη Λετονία, η αγορά ξυλείας, η οποία αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους κλάδους της οικονομίας της, είναι ιδιαίτερα ευαίσθητη στην απάτη στον τομέα του ΦΠΑ, διότι χαρακτηρίζεται από μεγάλο αριθμό μικρών τοπικών επιχειρήσεων και μεμονωμένων προμηθευτών. Ως αποτέλεσμα της φύσης της αγοράς και των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων προέκυψε απάτη στον τομέα του ΦΠΑ, ο έλεγχος της οποίας από τις φορολογικές αρχές της Λετονίας απεδείχθη δύσκολος. Για την καταπολέμηση αυτής της καταχρηστικής πρακτικής, οι λετονικές φορολογικές αρχές θέσπισαν τον μηχανισμό αντιστροφής της επιβάρυνσης για την καταβολή του ΦΠΑ στις συναλλαγές ξυλείας, ο οποίος έχει αποδειχθεί πολύ αποτελεσματικός και έχει μειώσει σημαντικά την απάτη στην εν λόγω αγορά σύμφωνα με την έκθεση που υπέβαλε η Λετονία.
- (5) Γενικά, οι παρεκκλίσεις χορηγούνται για περιορισμένο χρονικό διάστημα, ώστε να μπορεί να αξιολογηθεί κατά πόσον το ειδικό μέτρο είναι κατάλληλο και αποτελεσματικό. Οι παρεκκλίσεις παρέχουν στα κράτη μέλη χρόνο για να θεσπίζουν άλλα συμβατικά μέτρα σε εθνικό επίπεδο για την παρακολούθηση της διακίνησης των υλικών, της καταβολής του ΦΠΑ και της συμμόρφωσης των υποκειμένων στον φόρο, με τα οποία θα αντιμετωπίζεται το εκάστοτε πρόβλημα μέχρι τη λήξη του μέτρου παρέκκλισης, καθιστώντας, συνεπώς, περιττή την παράταση της παρέκκλισης. Παρέκκλιση που επιτρέπει τη χρήση της διαδικασίας αντιστροφής της επιβάρυνσης χορηγείται μόνο κατ' εξαίρεση για συγκεκριμένους τομείς απάτης και αποτελεί έσχατο μέσο. Ως εκ τούτου, πριν από τη λήξη της παράτασης του ειδικού μέτρου δυνάμει της παρούσας εκτελεστικής απόφασης, η Λετονία θα πρέπει να εφαρμόσει άλλα συμβατικά μέτρα για την καταπολέμηση και την πρόληψη της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ στην αγορά ξυλείας, ώστε να μην είναι πλέον αναγκαία η περαιτέρω παράταση του ειδικού μέτρου.
- (6) Θα πρέπει, συνεπώς, να επιτραπεί στη Λετονία να εφαρμόσει το ειδικό μέτρο έως την 31η Δεκεμβρίου 2024.
- (7) Το ειδικό μέτρο δεν θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στους ιδίους πόρους της Ένωσης που προέρχονται από τον ΦΠΑ.
- (8) Συνεπώς, η εκτελεστική απόφαση 2009/1008/ΕΕ θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το άρθρο 2 της εκτελεστικής απόφασης 2009/1008/ΕΕ αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2024.»

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Λετονίας.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος*